

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžo/54/2015
Identifikačné číslo spisu:	1013201316
Dátum vydania rozhodnutia:	25.05.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Morava
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1013201316.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Moravu a členov senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Petry Příbelskej, PhD. v právnej veci žalobcu: F. J. S., bytom O., v zastúpení advokátkou JUDr. Janou Polakovičovou, Mickiewiczova 6, 811 7 Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo poľnohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 2340/2013-430 zo dňa 9. mája 2013 po odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave číslo konania 6S 175/2013-41 zo dňa 16. januára 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu Bratislave č.k. 6S 175/2013-41 zo dňa 16. januára 2015 m e n í tak, že napadnuté rozhodnutie žalovaného číslo 2340/2013-430 zo dňa 9. mája 2013, ako aj rozhodnutie Okresného pozemkového úradu Nitra č. 2013/066-4/MM zo dňa 5. marca 2013 z r u š u j e a v e c v r a c i a žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 826,85 € k rukám právnej zástupkyne žalobcu, v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 2340/2013-430 zo dňa 09.05.2013, ktorým žalovaný ako odvolací správny orgán potvrdil prvostupňové rozhodnutie OPÚ Nitra č. 2013/066-4/MM zo dňa 05.03.2013, ktorým správny orgán nevyhovел námietke žalobcu proti výpisu z rozdeľovacieho plánu projektu pozemkových úprav v katastrálnom území W., ktorou žalobca nesúhlasil s umiestnením nových pozemkov, pretože tieto žiadal umiestniť pod hospodárskymi objektmi v areáli hospodárskeho dvora patriacimi jeho matke

Obvodný pozemkový úrad v Leviciach dňa 1.6.2005 vydal rozhodnutie, ktorým podľa § 8 ods. 1 zákona o pozemkových úpravách nariadil pozemkové úpravy k nehnuteľnostiam v katastrálnom území W., určil obvod pozemkových úprav, stanovil lehotu na uskutočnenie 1. Zhromaždenia účastníkov pozemkových úprav, uložil obmedzenie účastníkom pozemkových úprav v činnostiach súvisiacich s predmetom

pozemkových úprav, vyzval všetkých účastníkov, aby sa prihlásili o účasť na pozemkových úpravách za účelom spolupráce a uplatnenia svojich práv. V priebehu prípravného konania bol zistený záujem o pozemkové úpravy zo strany 51,3% vlastníkov v obvode pozemkových úprav. Žalobca podal prostredníctvom zákonného zástupcu - otca prihlášku do pozemkových úprav vykonávaných v katastrálnom území W.. V čase pozemkových úprav mal v podielovom spoluvlastníctve (1/2) pozemky zapísané na LV XXX v k.ú. W. o rozlohe 20 488 m² s hodnotou 130 032,- Sk využívané ako poľnohospodárske a lesné pozemky. Dňa 04.12.2009 bol žalobcovi doručený návrh Zásad pre umiestnenie nových pozemkov. Dňa 09.11.2011 bola vyhotovená zápisnica z prerokovania návrhu na umiestnenie nových pozemkov. Žalobca žiadal, aby pozemky boli sceľované na pôvodných lokalitách prípadne spoločne s rodinnými príslušníkmi.

Dňa 13.11.2012 bol žalobcovi doručený výpis z rozdeľovacieho plánu pre vlastníkov, t.j. návrh nového stavu pozemkov. Dňa 17.12.2012 vyjadril žalobca s týmto plánom nesúhlas a žiadal prideliť pozemky na hospodárskom dvore, kde jeho matka a stará matka už vlastnili hospodárske budovy. Výsledkom ústneho prejednávania námietok bola skutočnosť podľa ktorej správny orgán zástupkyňa žalobcu upovedomil, že žalobca nemal pôvodné pozemky umiestnené v hospodárskom dvore a pôvodní vlastníci chcú zostať v tejto lokalite. Zástupkyňa žalobcu tiež namietala, že bola vylúčená z možnosti zastupovať záujmy maloletých detí.

Dňa 05.03.2013 správny orgán vydal rozhodnutie vo veci námietok žalobcu proti rozdeľovaciemu plánu v projekte pozemkových úprav v katastrálnom území W. podľa § 13 ods. 4 zákona o pozemkových úpravách, ktorým námietkam žalobcu nevyhovel.

Voči predmetnému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, v ktorom poukázal na § 1 ods. 1 zákona o pozemkových úpravách, vyjadril nesúhlas s umiestnením nových pozemkov, pretože tieto žiada umiestniť na hospodárskom dvore, kde jeho matka vlastní poľnohospodárske budovy.

O podanom odvolaní rozhodol žalovaný dňa 09.05.2013 tak, že odvolanie zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil. V odôvodnení iba všeobecne uviedol, že pôvodní vlastníci nesúhlasili s neprimeranosťou druhu pozemku, nebolo možné zamieňanie ornej pôdy nachádzajúcej sa mimo areálu hospodárskeho dvora s druhom pozemku zastavané plochy a nádvoria v rámci hospodárskeho dvora.

Krajský súd v Bratislave napadnuté rozhodnutie žalovaného preskúmal a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. V odôvodnení uviedol, že žalobca v žalobe namietal porušenie § 3 ods. 4 a 5 správneho poriadku, § 1 ods. 1 zákona o pozemkových úpravách a porušenie jeho procesných práv, keď správny orgán znemožnil účastníkovi hájiť práva prostredníctvom zákonnej zástupkyne, pričom nekonkretizoval termín predmetného rokovania. Súd uviedol, že predmetom preskúmania môžu byť iba tie námietky žalobcu, ktorými namietal porušenie vlastných procesných práv a záujmov v rozsahu námietok uplatnených v odvolaní voči prvostupňovému správne rozhodnutiu, s ktorými sa mal žalovaný možnosť vysporiadať v napadnutom rozhodnutí.

Súd v odôvodnení rozhodnutia poukázal na ust. § 1 ods. 1 a 2 zákona o pozemkových úpravách podľa ktorého obsahom pozemkových úprav je racionálne priestorové usporiadanie pozemkového vlastníctva v určitom území a ostatného nehnuteľného poľnohospodárskeho a lesného majetku s ním spojeného vykonávané vo verejnom záujme v súlade s požiadavkami a podmienkami ochrany životného prostredia a tvorby územného systému ekologickej stability, funkciami poľnohospodárskej krajiny a prevádzkovo-ekonomickými hľadiskami moderného poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a podpor rozvoja vidieka. Uviedol ďalej, že pozemkové úpravy boli v súlade s ust. § 11 ods. 3 a 5 zák., pretože nové pozemky vlastníka sú primerané, ak rozdiel hodnoty pôvodných pozemkov a nových pozemkov vlastníka nepresahuje desať percent hodnoty pôvodných pozemkov. Žalobca súdu nepreukázal, že by v danom prípade nové pozemky v rámci pozemkových úprav nedosahovali zákonom určený výmer. Súd dospel k záveru, že správny orgán sa vysporiadal so všetkými vznesenými námietkami v rámci prerokovania návrhu plánu umiestnenia nových pozemkov a tiež v rámci následného správneho konania. Zo spisu súd zistil, že žalobca nevlastnil v rámci hospodárskeho dvora Sazdice žiadny pozemok,

neuviedol žiadny dôvod zhoršenia, resp. neefektívnosti nového usporiadania pozemkov oproti pôvodnému stavu. Nepredložil tiež doklad o tom, že pôvodní vlastníci pozemkov v rámci hospodárskeho dvora Sazdice súhlasili s tým, aby pozemky niektorého z nich v danej lokalite boli zamenené so žalobcom

Proti rozsudku krajského súdu sa odvolal žalobca podaním doručeným súdu dňa 06.02.2015. V odvolaní namieta, že právna úprava, ktorá stanovuje podmienky pozemkových úprav počíta s tým, že konajúce správne orgány sú si vedomé aspoň základných povinností vyplývajúcich z tohto zákonného ustanovenia. Pokiaľ to tak nie je, potom nie je možné a spravodlivé, aby následky takto vytvoreného stavu, ktorý vytvoril namiesto doterajších 50 nových 56 parciel v hospodárskom dvore, pričom tieto parcely umiestnil tak, že pod budovy mu prideliť parcely iných vlastníkov napriek tomu, že žalobca mal dostatočnú výmeru parciel, ktoré by v plnej miere pokryli možnosť rozdelenia parciel tak aby jeho budovy, resp. jeho rodinných príslušníkov stáli len na parcelách v jeho vlastníctve. Napriek návrhu, aby zastavaná pôda v hospodárskom dvore bola daná do jeho vlastníctva pozemkový úrad schválil takú úpravu, ktorá umiestňuje pod budovy pozemky iných vlastníkov a nezmyselne rozmiestnil aj pozemky tak, že mu sťažuje a znemožňuje prístup do budov.

Skutočnosť, že účelné je rozdelenie pozemkov neznámych vlastníkov, ktoré spravuje Slovenský pozemkový fond pod budovy vlastníkov, ktorí pod vlastnými budovami nemajú pozemky vyplýva aj z listu Slovenského pozemkového fondu zo dňa 16.02.2012. Z neho je zrejmé, že takáto možnosť rozdelenia existovala a správny orgán ju z neznámych dôvodov neakceptoval. Žalobca poukázal na to, že zmyslom zákona o vysporiadaní vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam nemôže byť taká pozemková úprava, ktorá dostane vlastníkov pozemkov do situácie aby mohli vydierať vlastníkov budov ako sa to deje dnes.

Taktiež spôsob rozdelenia parciel s výmerou 2,4 ha na vydanie v 2 lokalitách je v rozpore so zákonom a technickotechnologickými požiadavkami na ich obhospodarovanie.

Tieto skutočnosti správny orgán nezobral do úvahy a ani nevysvetlil dôvody svojho postupu.

Žalobca žiadal zmeniť rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č.k. 6S 175/2013 zo dňa 16.01.2015 v zmysle § 250ja ods. 3 tak, že zruší napadnuté rozhodnutie žalovaného č. 2340/2013-430 zo dňa správne 09.05.2013 a zároveň aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu - OPÚ Nitra č. 2013/066-4/MM zo dňa 05.03.2013.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný podaním zo dňa 18.02.2015. Poukázal v ňom na to, že usporiadanie pozemkov v rámci hospodárskeho dvora bolo správnymi orgánmi realizované v zmysle platne prijatých zásad umiestnenia nových pozemkov. Keďže pôvodní vlastníci nesúhlasili s neprimeranosťou v druhu pozemku, nebolo možné zamieňať ornú pôdu nachádzajúcu sa mimo areálu s druhom pozemku zastavané plochy a nádvoria.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb, alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená

rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, súd postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP (§ 247 ods. 1 OSP).

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúce vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 OSP).

Podľa § 1 ods. 1 a 2 zákona o pozemkových úpravách obsahom pozemkových úprav je racionálne priestorové usporiadanie pozemkového vlastníctva v určitom území a ostatného nehnuteľného poľnohospodárskeho a lesného majetku s ním spojeného vykonávané vo verejnom záujme v súlade s požiadavkami a podmienkami ochrany životného prostredia a tvorby územného systému ekologickej stability, funkciami poľnohospodárskej krajiny a prevádzkovo-ekonomickými hľadiskami moderného poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a podpor rozvoja vidieka.

Pozemkové úpravy zahŕňajú

- a) zistenie a nové usporiadanie vlastníckych a užívacích pomerov ako aj súvisiacich iných vecných práv v obvode pozemkových úprav a nové rozdelenie pozemkov
- b) technické, biologické, ekologické, ekonomické a právne opatrenia s novým usporiadaním pozemkov

Podľa § 2 ods. 1 písm. a/ zákona o pozemkových úpravách sa vykonávajú najmä, ak je to potrebné na usporiadanie vlastníckych a užívacích pomerov a odstránenie prekážok ich výkonu vyvolaných historickým vývojom pred účinnosťou tohto zákona

Procesným právom účastníka je aj právo na riadne zdôvodnenie rozhodnutia. Povinnosťou súdu zdôvodniť riadne svoje rozhodnutie je naplnené ustanovenie § 157 ods. 2 OSP s použitím § 246c ods. 1 prvej vety OSP a znamená právo účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia a jeho porušením sa účastníkovi odníma možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu, voči ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku. Je pravdou, že aj keď s pohľadom na judikatúru európskeho súdu pre ľudské práva netreba zdôvodňovať každý argument, súdne rozhodnutia musia byť odôvodnené tak, aby obsahovali odpovede súdu na relevantné argumenty, ktoré účastník v konaní namieta. Pod pojmom relevantné námietky je potrebné rozumieť aj také námietky účastníka konania s, ktorým sa síce súd právny nestotožňuje avšak z hľadiska podania účastníka konania predstavuje jeho právny názor na predmet sporu. Aj, keď sa súd nestotožňuje s argumentmi prednesenými účastníkom z odôvodnenia rozsudku musí byť zrejmé akými úvahami sa súd riadil pri utváraní záveru o skutkovom stave, prečo nepovažoval za dôvodnú právnu argumentáciu žalobcu v žalobe a prečo považuje námietky žalobcu za neopodstatnené. Tu je potrebné uviesť, že na základnú námietku žalobcu, ktorá sa týkala nemožnosti umiestniť jeho nové pozemky pod budovy jeho matky resp. starej matky nebolo dané v rozhodnutiach správnych orgánov ani v rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave riadne zdôvodnenie. Všetky správne orgány argumentovali skutočnosťou, že doterajší vlastníci pozemkov v hospodárskom dvore v Sazdiciach nesúhlasili so zámenou. Nevysporiadali sa však so podľa

názoru Najvyššieho súdu zásadnou skutočnosťou vyplývajúcou z odporúčania Slovenského pozemkového fondu, ktorý listom zo dňa 16.02.2012 podal stanovisko, podľa ktorého pozemky, ktoré spravuje Slovenský pozemkový fond je účelné rozdeliť vlastníkom, ktorí nemajú pod svojimi budovami pozemky. Z tohto odporúčania vyplýva, že v hospodárskom dvore sa nachádzali aj pozemky neznámych vlastníkov v správe Slovenského pozemkového fondu. Z rozhodnutí správnych orgánov nie je zrejmé komu boli tieto pozemky rozdelené, či boli rozdelené vlastníkom budov, ktoré sa na nich nachádzali a v prípade, že nie, prečo nebolo rešpektované odporúčanie Slovenského pozemkového fondu.

Iba na základe takto riadne zdôvodneného rozhodnutia by bolo možné zhodnotiť, či rozdelenie pozemkov v obci Szazdice bolo účelné a efektívne tak ako to vyžaduje § 1 ods. 1 zákona o pozemkových úpravách.

Rozhodnutie nezdôvodňuje ani ekonomické a právne dopady týkajúce sa skutočnosti, že pozemky pod budovami a pozemky, ktoré k budovám vedú majú iných vlastníkov, odlišných od vlastníkov budov, ktorí budú musieť svoje vzťahy týkajúce sa prechodu k budovám a vzťahy k pozemkom riešiť s vlastníkmi, ktorých nič nebude nútiť tieto vzťahy usporiadať.

V rozpore s ust. § 2 ods. 1 písm. a/ zákona o pozemkových úpravách a v rozpore s odporúčaním Slovenského pozemkového fondu správny orgán prvého stupňa prekážky pri rozdeľovaní a užívaní pozemkov neodstraňoval, práve naopak užívateľom budov ďalšie spôsobil.

Základným účelom pozemkových úprav je usporiadať vlastníctvo. V rozpore s účelom zákona je nedať pozemky pod budovami vlastníkom budov ak majú na to dostatočnú výmeru.

Na základe uvedených skutočností, Najvyšší súd Slovenskej republiky zmenil rozsudok Krajského súdu v Bratislave a rozhodnutie žalovaného, ako aj prvostupňového správneho orgánu zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. d/ a e/ OSP, z dôvodu, že rozhodnutie správnych orgánov je z hore uvedených dôvodov nepreskúmateľné a v konaní bola zistená taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia a vec mu vrátil na ďalšie konanie

Správne orgány sú viazané právnym názorom súdu (§ 250j ods. 6 OSP).

O trovách konania rozhodol najvyšší súd podľa, § 246c ods. 1 veta prvá OSP. § 224 ods. 1 OSP a § 250k OSP, § 142 ods. 1 OSP v spojení s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“) tak, že úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania pred súdom spolu 826,85 €, náhradu trov právneho zastúpenia. Trovy právneho zastúpenia predstavujú náhradu za 4 úkony právnej služby, prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie žaloby, konanie pred súdom dňa 16.01.2015 a podanie odvolania, zároveň 4-krát priznaná paušálna náhrada za tieto úkony, ďalej náhrada za zaplatený súdny poplatok a súdny poplatok za odvolanie, spolu 140 € .

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.